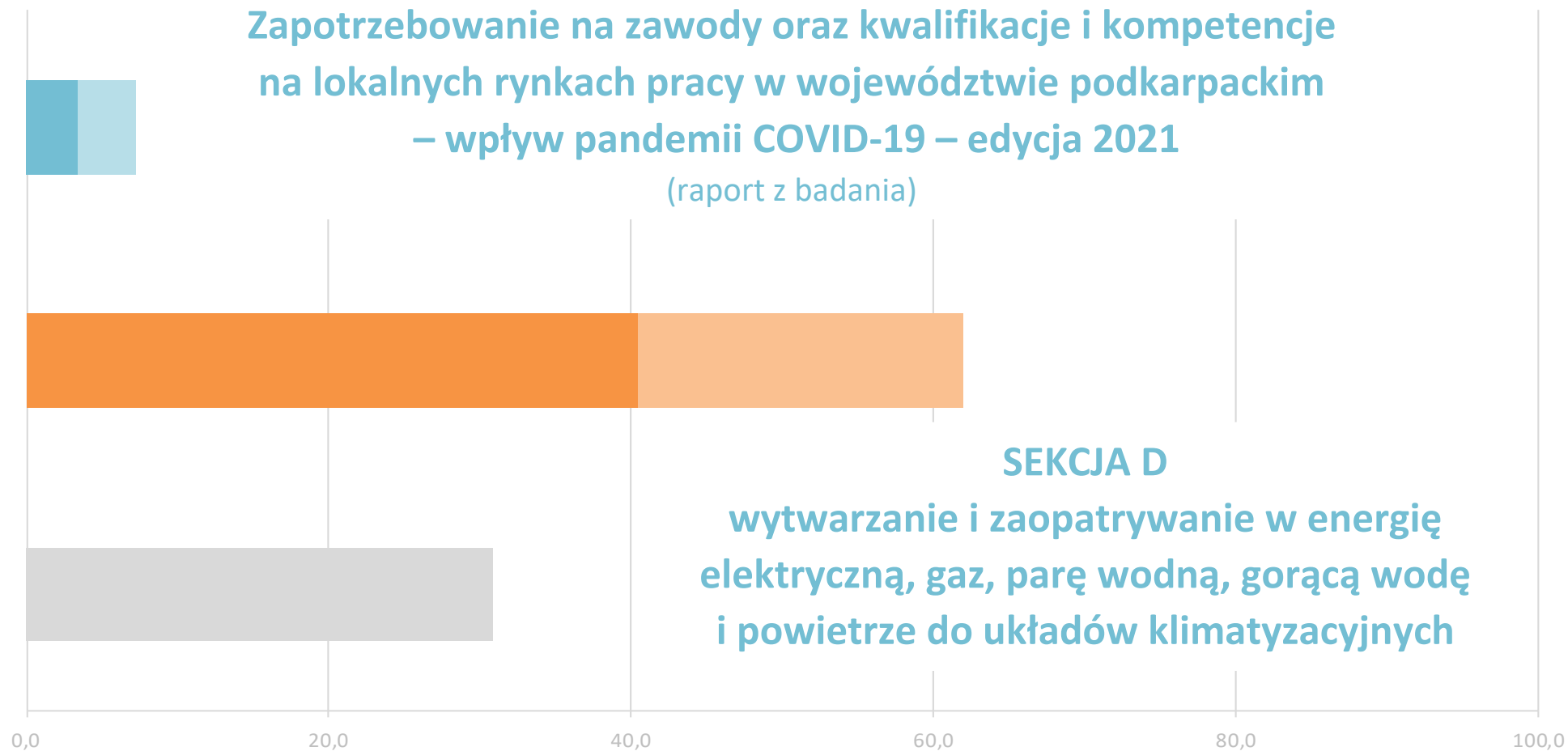

Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje i kompetencje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim – wpływ pandemii COVID-19 – edycja 2021

(raport z badania)

SEKCJA D

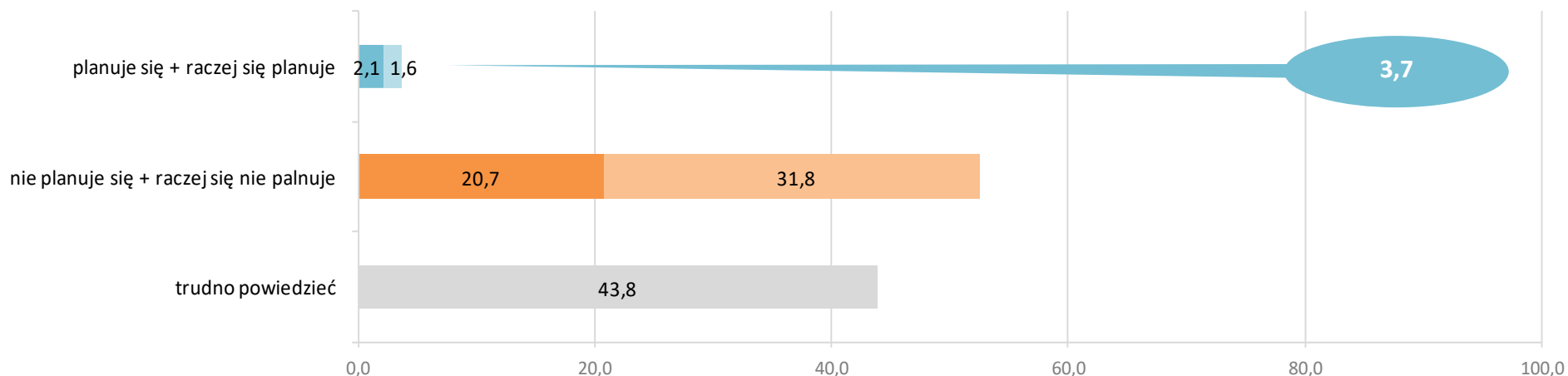
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię
elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę
i powietrze do układów klimatyzacyjnych

SPIS TREŚCI

1. Planowane zatrudnienie.....	3
1.1 Powody planowanego zatrudniania pracowników	4
1.2 Planowane zatrudnienie w firmach różnej wielkości	5
2. Poszukiwani pracownicy – oczekiwania	6
2.1 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane wykształcenie	6
2.2 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane doświadczenie zawodowe	7
2.3 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane formalne potwierdzenie zawodu	7
2.4 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane kompetencje „miękkie”	8
3. Zwolnienia pracowników.....	10
4. Kondycja ekonomiczna firm/institucji	11
5. Ocena sytuacji rynkowej branży.....	13
6. Podstawowe informacje o badaniu	14
7. Założenia metodologiczne badania	15
SPIS WYKRESÓW.....	16
SPIS TABEL	16
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	16

1. Planowane zatrudnienie

Wykres 1 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy¹ – w %

Wykres 2 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – określone w badaniach WUP w Rzeszowie końcem 2019, 2020 i 2021 roku² – w %

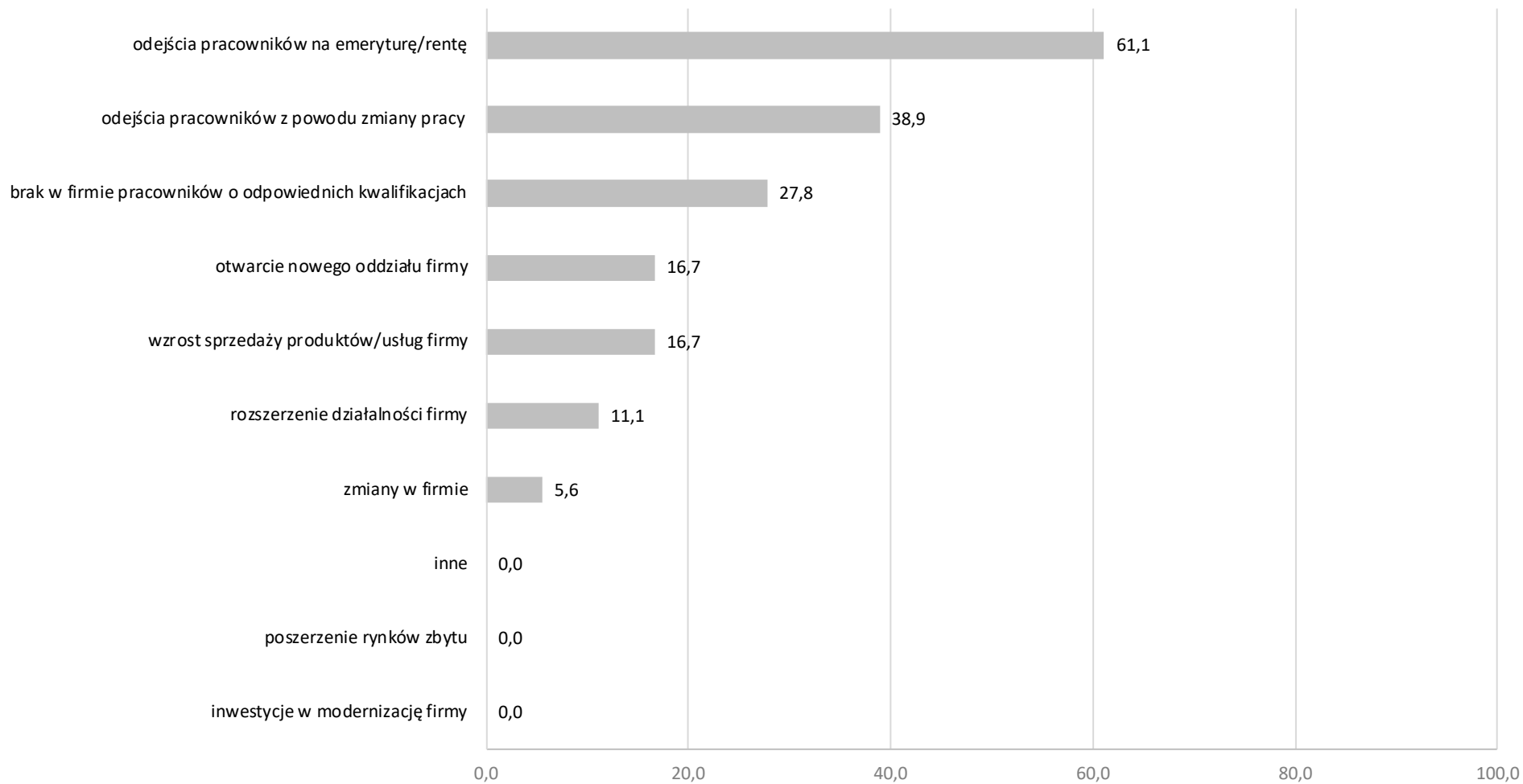

¹ Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy stanowi załącznik nr 1 do raportu.

² W badaniach wzięło udział: w 2019 r. – 225 pracodawców, w 2020 r. – 130 pracodawców, w 2021 r. – 231 pracodawców. W przypadku sekcji D brak danych za rok 2020 wskazujących odsetek pracodawców deklarujących plany zatrudnieniowe w perspektywie 12 miesięcy – w trakcie prac badawczych nie udało się uzyskać reprezentatywnych liczebności prób dla tej sekcji.

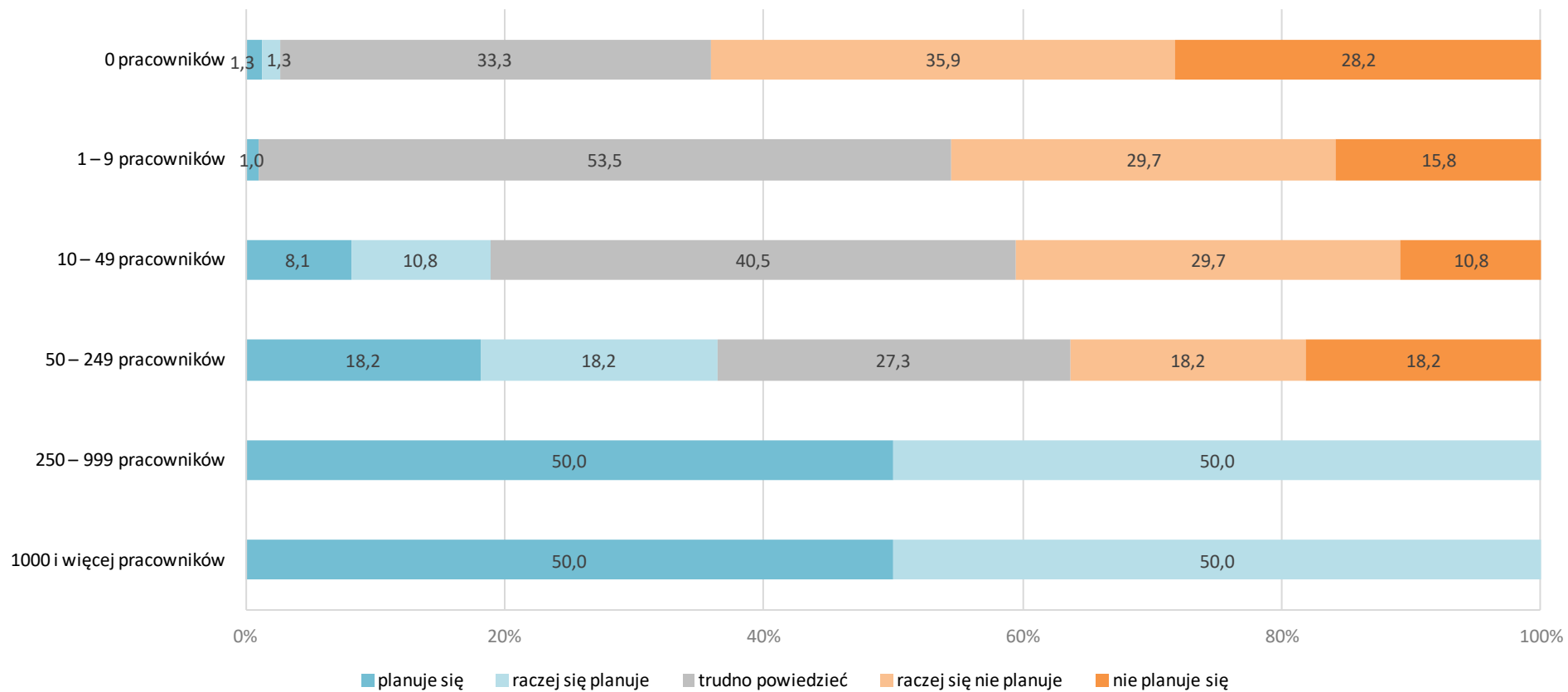
1.1 Powody planowanego zatrudniania pracowników

Wykres 3 Powody planowanego zatrudniania pracowników – w %

1.2 Planowane zatrudnienie w firmach różnej wielkości

Wykres 4 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy w firmach różnej wielkości – w %

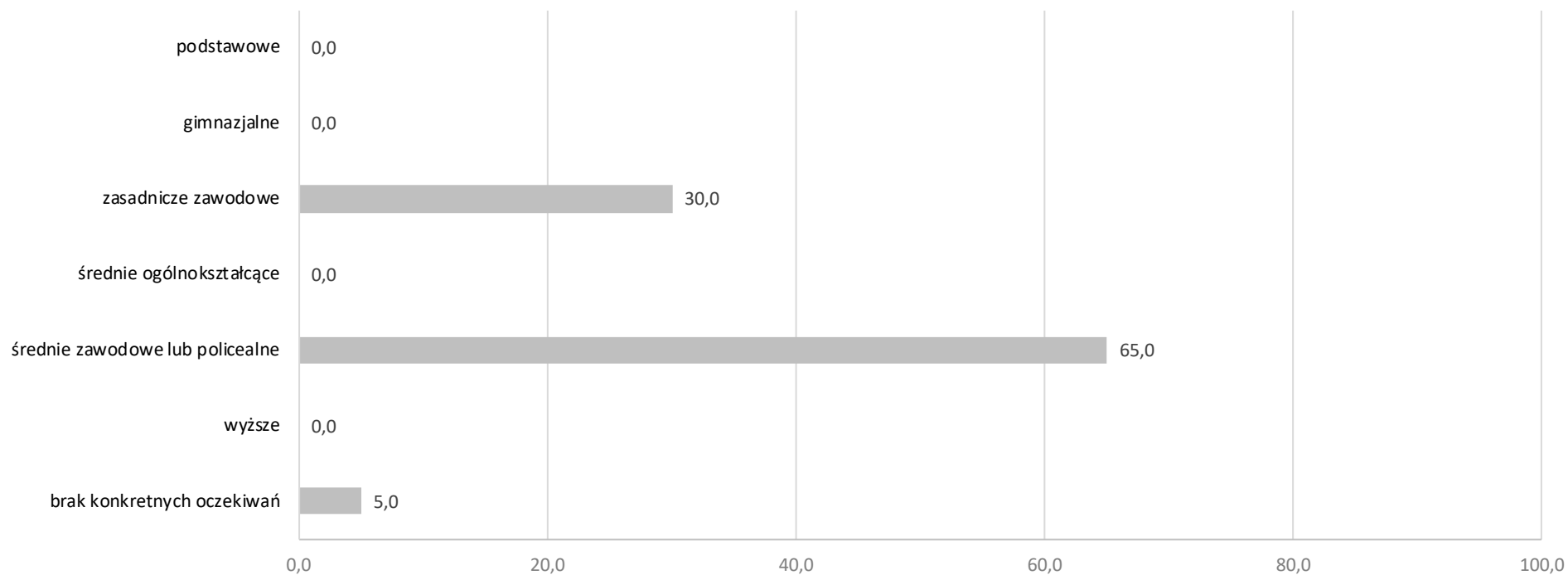

2. Poszukiwani pracownicy – oczekiwania

Wszystkie informacje dotyczące wymagań względem kandydatów do pracy odnoszą się do liczby pracowników, których pracodawcy planują zatrudnić w perspektywie 12 miesięcy.

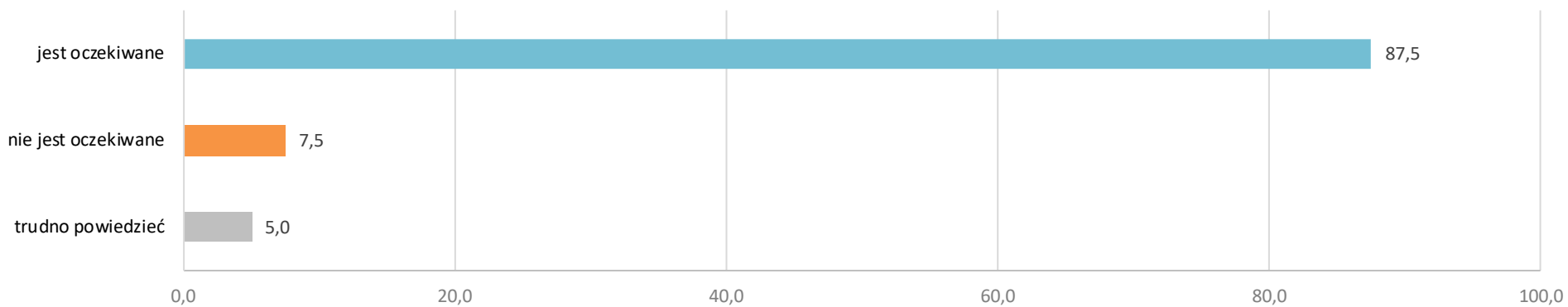
2.1 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane wykształcenie

Wykres 5 Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów do pracy – w %

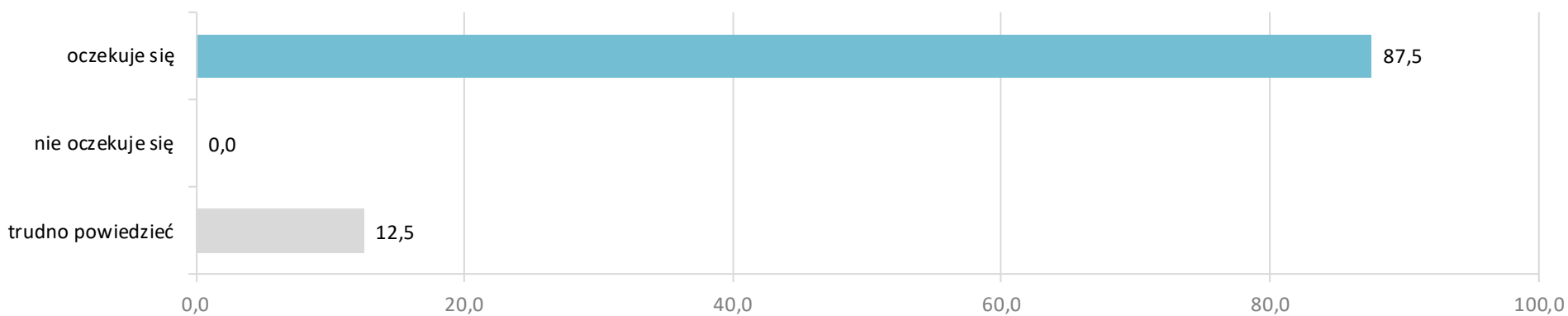
2.2 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane doświadczenie zawodowe

Wykres 6 Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów do pracy – w %

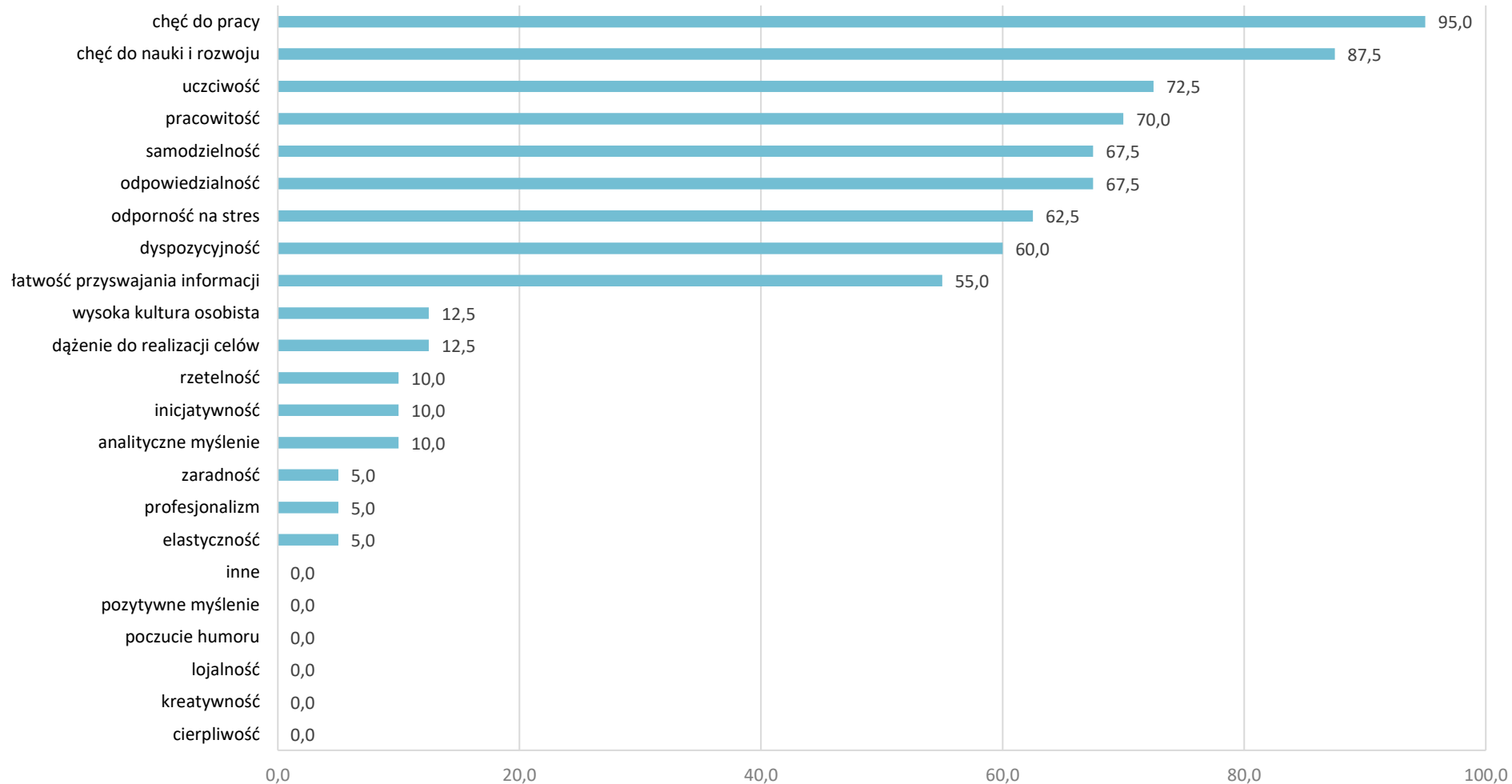
2.3 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane formalne potwierdzenie zawodu

Wykres 7 Formalne potwierdzenie zawodu oczekiwane od kandydatów do pracy – w %

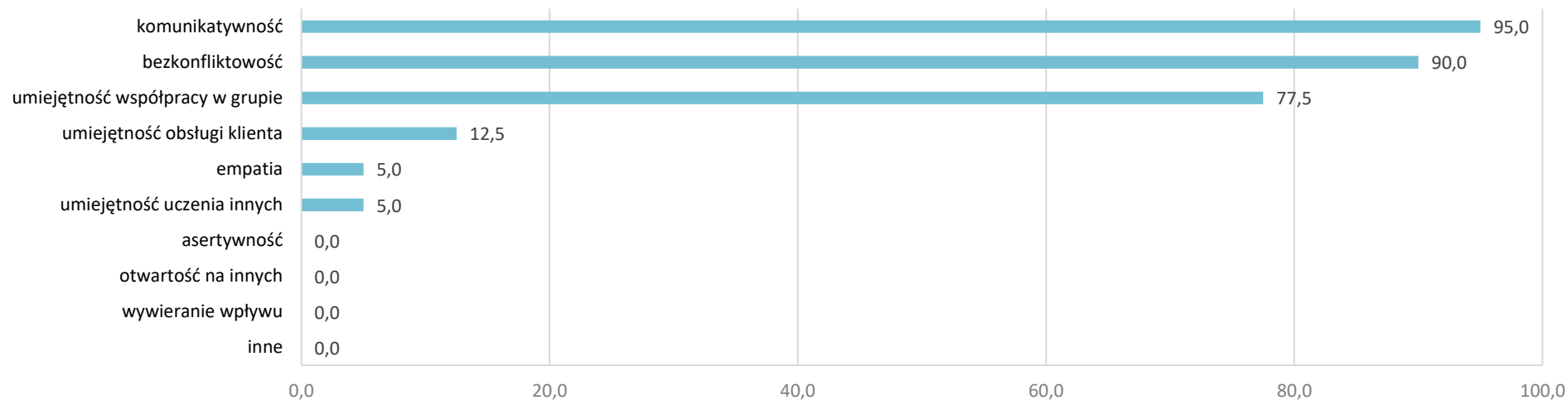

2.4 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane kompetencje „miękkie”

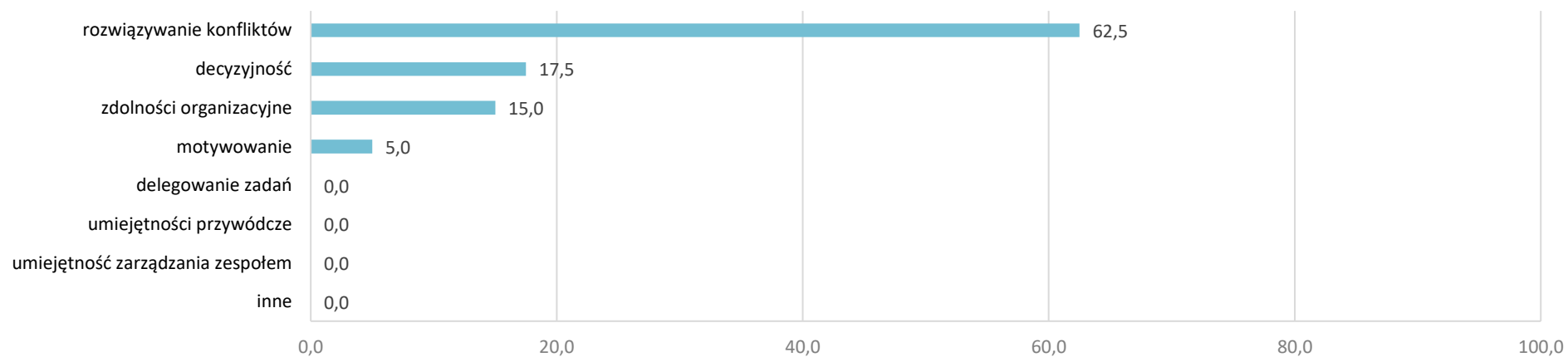
Wykres 8 Kompetencje „miękkie” OSOBISTE oczekiwane przez pracodawców – w %

Wykres 9 Kompetencje „miękkie” **SPOŁECZNE** oczekiwane przez pracodawców – w %

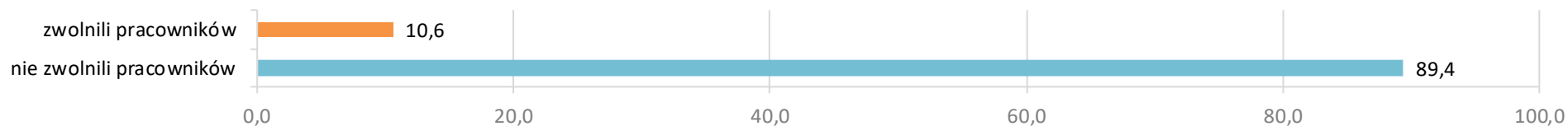

Wykres 10 Kompetencje „miękkie” **MENEDŻERSKIE** oczekiwane przez pracodawców – w %

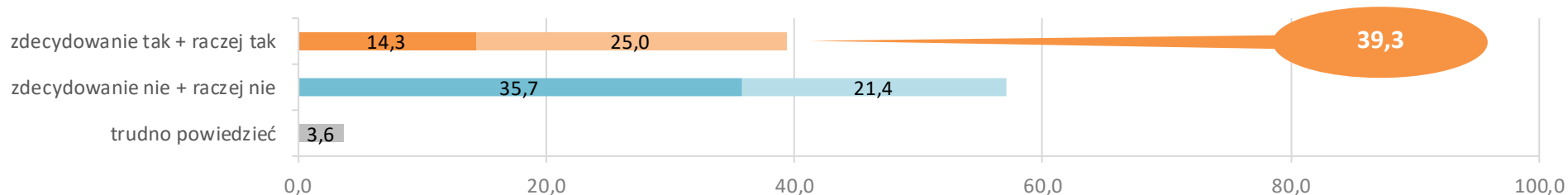

3. Zwolnienia pracowników

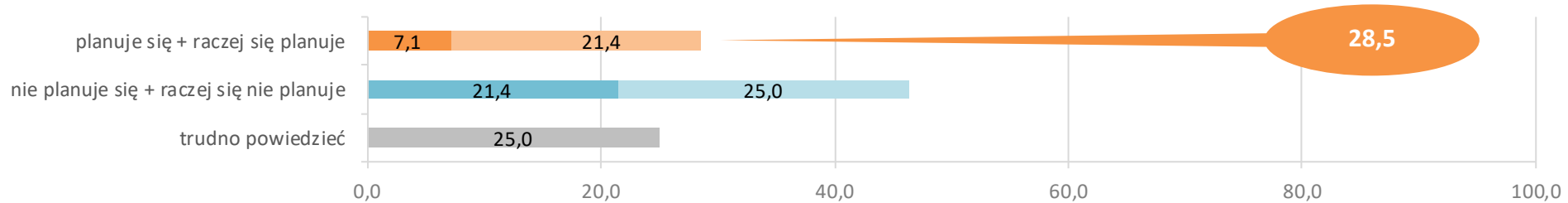
Wykres 11 Odsetek pracodawców, którzy od początku 2021 roku zwolnili pracowników

Wykres 12 Czy zwolnienia pracowników były następstwem ograniczenia działalności firmy/institucji, wynikającego ze stanu pandemii COVID-19? – w %

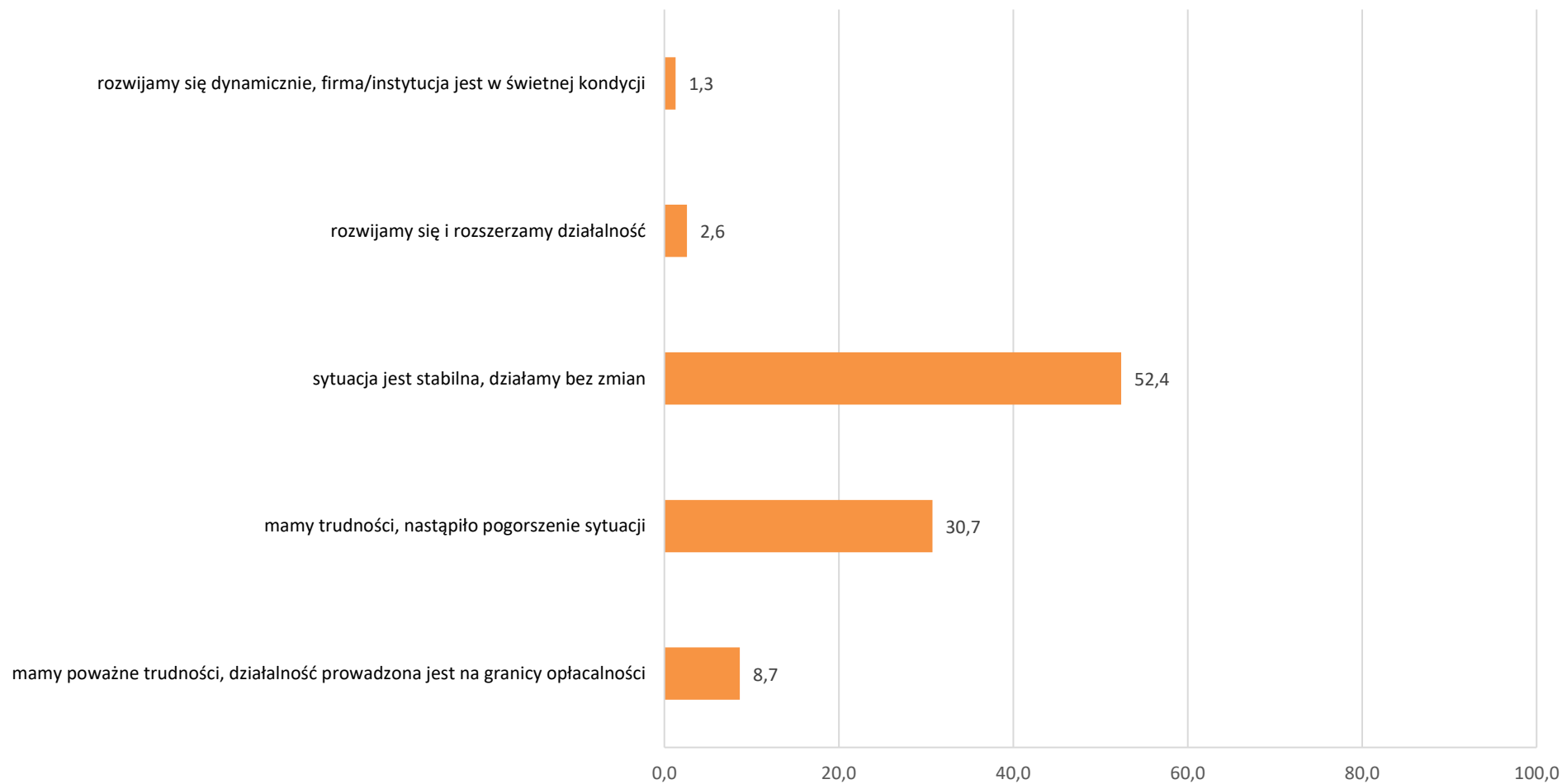

Wykres 13 Odsetek pracodawców planujących dalsze zwolnienia w związku z problemami w funkcjonowaniu firm/institucji wynikającymi z COVID-19 (w perspektywie 6 miesięcy) – na pytanie odpowiadali pracodawcy, którzy od początku 2021 r. zwolnili pracowników

4. Kondycja ekonomiczna firm/instytucji

Wykres 14 Ocena kondycji ekonomicznej firm/instytucji w kontekście pandemii COVID-19 w opinii pracodawców – w %

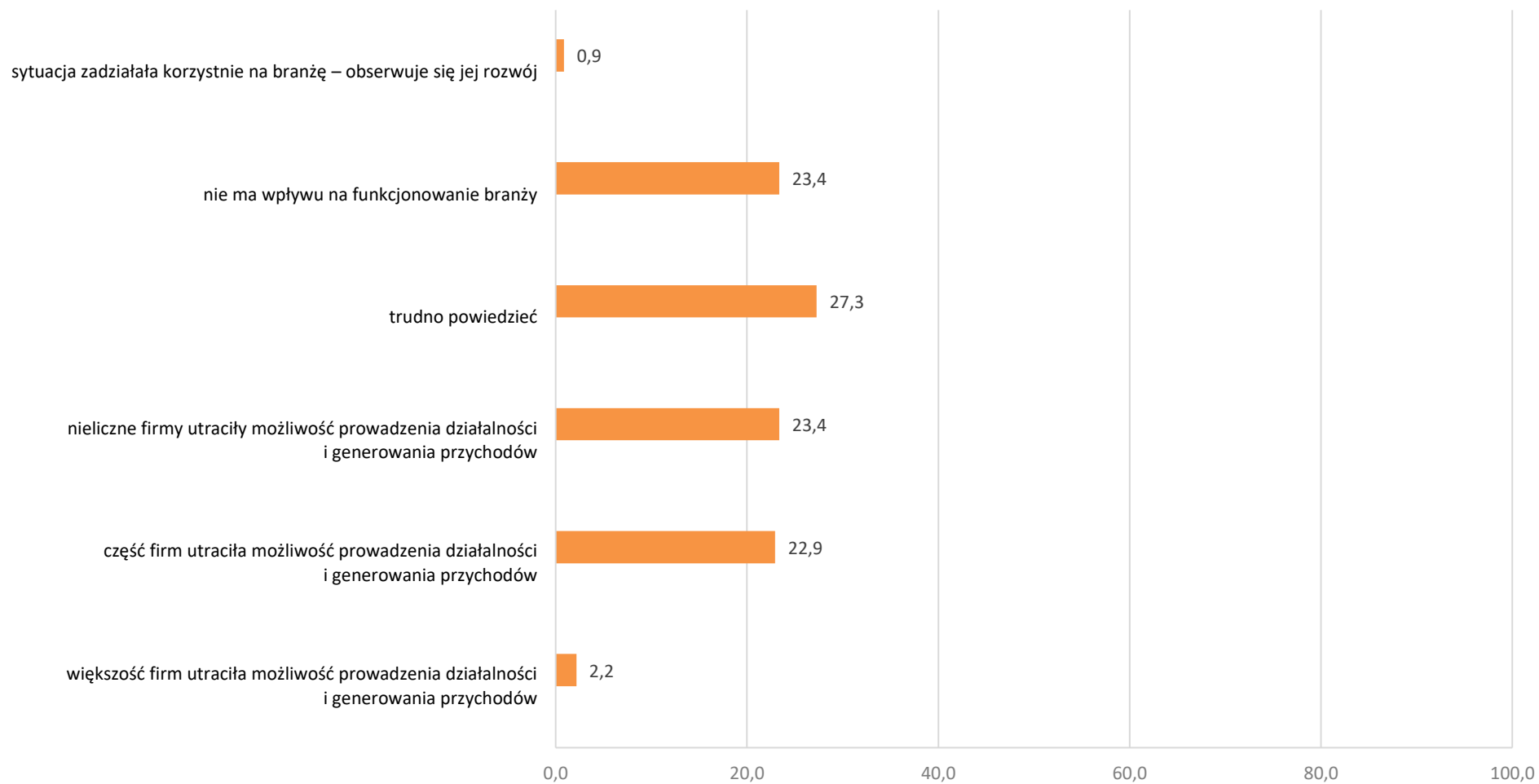

Wykres 15 Przyczyny pogarszającej się kondycji ekonomicznej firm/institucji w kontekście pandemii COVID-19 w opinii pracodawców – w %

5. Ocena sytuacji rynkowej branży

Wykres 16 Ocena sytuacji rynkowej branży w kontekście pandemii COVID-19 w opinii pracodawców z tej branży – w %

6. Podstawowe informacje o badaniu

Zleceniodawca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

Wykonawca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie (założenia badania, raporty)
Wioletta Pytko, Małgorzata Kawalec, Barbara Wołoszyńska, Marzena Świszcz, Elżbieta Paško

Market Research World Anna Sojka (ankietowanie, baza danych)

Okres listopad - grudzień 2021 rok

Obszar województwo podkarpackie (21 powiatów i 4 miasta na prawach powiatu)

Cel główny określenie potrzeb i oczekiwań przedsiębiorców/pracodawców tak w poszczególnych powiatach województwa podkarpackiego, jak i w skali regionalnej w zakresie zatrudniania pracowników w konkretnych zawodach oraz wymagań odnośnie posiadanych przez nich kwalifikacji i kompetencji zawodowych - określenie wpływu pandemii COVID-19 w tym obszarze

7. Założenia metodologiczne badania

Badanie zrealizowano zgodnie z założeniami metodologicznymi opracowanymi przez pracowników Wydziału Informacji Statystycznej i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie – w oparciu o ilościowe metody pozyskiwania danych: internetowe wywiady kwestionariuszowe (technika CAWI) oraz telefoniczne wywiady kwestionariuszowe (technika CATI).

W ramach ilościowego badania wykonano **231 wywiadów z pracodawcami z sekcji D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych** – w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankiety. Próba badawcza dobrana została w sposób warstwowo-losowy według wielkości przedsiębiorstwa oraz kryterium terytorialnego i była reprezentatywna dla powiatu. Poziom ufności próby w odniesieniu do sekcji D wynosił 95% przy maksymalnym błędzie oszacowania na poziomie 5%.

Przy podziale próby uwzględniającym kryterium liczebności pracowników nadreprezentowane były podmioty małe, średnie, duże i bardzo duże ze względu na znaczącą przewagę podmiotów mikro. W związku z tym w przypadku prezentowania danych zbiorczych – zastosowane zostały średnie ważone (zastosowane wagi niwelowały nadreprezentację przedsiębiorstw w poszczególnych kategoriach wielkości, adekwatnie do ich udziału w faktycznej populacji). Liczebność próby wyliczono na podstawie rejestru REGON przedsiębiorstw z sekcji D według danych GUS na dzień 31.12.2020.

Rozkład próby przedstawia się następująco:

Tabela 1 Rozkład próby badawczej w odniesieniu do wielkości firmy

Wielkość firmy	Zrealizowana próba badawcza	%
0 pracowników	78	33,8
1 – 9 pracowników	101	43,7
10 – 49 pracowników	37	16,0
50 – 249 pracowników	11	4,8
250 – 999 pracowników	2	0,9
1000 i więcej pracowników	2	0,9
Sekcja D	231	100,0

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w %	3
Wykres 2	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – określone w badaniach WUP w Rzeszowie końcem 2019, 2020 i 2021 roku – w %.....	3
Wykres 3	Powody planowanego zatrudniania pracowników – w %	4
Wykres 4	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy w firmach różnej wielkości – w %.....	5
Wykres 5	Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów do pracy – w %	6
Wykres 6	Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów do pracy – w %.....	7
Wykres 7	Formalne potwierdzenie zawodu oczekiwane od kandydatów do pracy – w %	7
Wykres 8	Kompetencje „miękkie” OSOBISTE oczekiwane przez pracodawców – w %.....	8
Wykres 9	Kompetencje „miękkie” SPOŁECZNE oczekiwane przez pracodawców – w %	9
Wykres 10	Kompetencje „miękkie” MENEDŻERSKIE oczekiwane przez pracodawców – w %	9
Wykres 11	Odsetek pracodawców, którzy od początku 2021 roku zwolnili pracowników	10
Wykres 12	Czy zwolnienia pracowników były następstwem ograniczenia działalności firmy/institucji, wynikającego ze stanu pandemii COVID-19? – w %	10
Wykres 13	<i>Odsetek pracodawców planujących dalsze zwolnienia w związku z problemami w funkcjonowaniu firm/institucji wynikającymi z COVID-19 (w perspektywie 6 miesięcy)</i> – na pytanie odpowiadali pracodawcy, którzy od początku 2021 r. zwolnili pracowników	10
Wykres 14	Ocena kondycji ekonomicznej firm/institucji w kontekście pandemii COVID-19 w opinii pracodawców – w %	11
Wykres 15	Przyczyny pogarszającej się kondycji ekonomicznej firm/institucji w kontekście pandemii COVID-19 w opinii pracodawców – w %.....	12
Wykres 16	Ocena sytuacji rynkowej branży w kontekście pandemii COVID-19 w opinii pracodawców z tej branży – w %.....	13

SPIS TABEL

Tabela 1	Rozkład próby badawczej w odniesieniu do wielkości firmy	15
----------	--	----

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy.....	17
Załącznik 2	Kwestionariusz ankiety	18

Załącznik 1 Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności³. W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji.

W związku z niewielkim odsetkiem pracodawców planujących zatrudnienie, a co za tym idzie – wskazaniem niewielkiej liczby poszukiwanych pracowników oraz oczekiwań wobec nich – nie jest możliwe zaprezentowanie zestawień procentowych w tym zakresie. Z tego względu zdecydowano się jedynie na podanie listy zawodów wskazywanych przez pracodawców w ramach badania. W poszczególnych grupach zawodów wskazano je w kolejności wg częstotliwości występowania w zgłoszeniach pracodawców (od najczęściej do najrzadziej występujących).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI	
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI	
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	
Elektromonter instalacji elektrycznych	741101
Spawacz	721204
Elektryk	741103
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	712612
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	711990
Ślusarz	722204
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	
Maszynista kotła	818201
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	

³ Klasyfikacja wynikająca z wynikającą z Rozporządzenia MPIP z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t. z późn. zm.).

METRYCZKA

M1. Ilu pracowników zatrudnia Państwa firma/institucja?

(pytanie jednokrotnego wyboru)

- nie zatrudniam obecnie pracowników
- 1 do 9 pracowników
- od 10 do 49 pracowników
- od 50 do 249 pracowników
- od 250 do 999 pracowników
- 1000 i więcej pracowników

M2. Proszę wskazać w jakiej branży działa Państwa firma/institucja.

(ankieter prosi o podanie kodu PKD głównej działalności firmy [z dokładnością do konkretnego symbolu – np. 85.59.B – Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane] lub w przypadku braku jego znajomości – określenie profilu firmy w celu późniejszego zakodowania)

.....

M3. Proszę wskazać w jakim powiecie zlokalizowana jest Państwa firma/institucja.

(ankieter prosi o podanie powiatu)

.....

M4. Proszę określić przeważający charakter działalności Państwa firmy/institucji.

(ankieter prosi o podanie przeważającego charakteru działalności firmy/institucji)

- produkcyjny
- usługowy
- handlowy
- inny, jaki?

PYTANIA KWESTIONARIUSZOWE

1. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy w Państwa firmie/instytucji planowane jest zatrudnienie nowych pracowników? (pytanie jednokrotnego wyboru)	
☐ zdecydowanie tak	
☐ raczej tak	
☐ trudno powiedzieć	przejdźcie do pytania 4
☐ raczej nie	przejdźcie do pytania 4
☐ zdecydowanie nie	przejdźcie do pytania 4

2. Z jakiego powodu planowane jest zatrudnienie nowych pracowników? (pytanie wielokrotnego wyboru)	
☐ inwestycje w modernizację firmy (nowe technologie, maszyny, urządzenia, np. planowany zakup sprzętu wymagającego obsługi przez osoby o nowych umiejętnościach)	
☐ rozszerzenie działalności (np. wprowadzenie nowej linii produkcyjnej, rozszerzenie katalogu usług)	
☐ poszerzenie rynków zbytu (np. rozszerzenie działalności z rynku lokalnego na krajowy, wejście na rynki zagraniczne)	
☐ wzrost sprzedaży produktów/usług firmy	
☐ otwarcie nowego oddziału firmy	
☐ zmiany w firmie (np. zmiana struktury firmy)	
☐ potrzeba uzupełniania stanowisk pracy ze względu na odejścia pracowników z pracy (z powodu zmiany lub rezygnacji z pracy)	
☐ potrzeba uzupełniania stanowisk pracy ze względu na odejścia pracowników z pracy (z powodu odejścia na emeryturę/rentę lub inne świadczenia społeczne)	
☐ brak pracowników w firmie o odpowiednich kwalifikacjach	
☐ inne, jakie?	

3. W jakich zawodach Państwa firma/instytucja planuje zatrudnienie nowych pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy? Proszę określić zawody możliwie jak najdokładniej. (ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów)	
Zawód / stanowisko 1	– ile osób?
Zawód / stanowisko 2	– ile osób?
Zawód / stanowisko 3	– ile osób?
Zawód / stanowisko 4	– ile osób?
Zawód / stanowisko 5	– ile osób?
☐ trudno powiedzieć	przejdźcie do pytania 4

Blok pytań odnoszących się do poszczególnych wskazanych zawodów.

3.1. Jaki poziom wykształcenia będzie oczekiwany od kandydatów?

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku podania wykształcenia zasadniczego zawodowego, średniego technicznego bądź wyższego, ankieter dopytuje o kierunek i wpisuje go w odpowiednim polu, np. cukiernik, prawo administracyjne, finanse i rachunkowość, budownictwo drogowe)

- podstawowe
- gimnazjalne
- zasadnicze zawodowe – jaki kierunek/specjalność
- średnie ogólnokształcące
- średnie zawodowe lub policealne – jaki kierunek/specjalność?
- wyższe – jaki kierunek/specjalność/ obszar kształcenia/nieważne jakie?
- brak konkretnych oczekiwań

3.2. Czy od kandydatów będzie oczekiwane doświadczenie zawodowe?

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku wyboru przez respondenta odpowiedzi „tak”, ankieter dopytuje dodatkowo o rodzaj doświadczenia i czas jego trwania; dopuszcza się możliwość zaznaczenia jednocześnie doświadczenia ogólnego oraz na podobnym stanowisku)

- tak
- nie
- trudno powiedzieć

3.3. Czy od kandydatów będzie oczekiwane formalne potwierdzenie posiadanego zawodu/kwalifikacji?

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku odpowiedzi „tak” możliwość wielokrotnego wyboru spośród rodzajów formalnego potwierdzenia posiadanego zawodu/kwalifikacji)

- tak – jakie?
- nie
- trudno powiedzieć

3.4. Jakie kompetencje (zdolności i/lub predyspozycje psychospołeczne) powinni posiadać kandydaci ubiegający się o to stanowisko?

(pytanie wielokrotnego wyboru; ankieter odczyta pytanie i poprosi o wskazanie najbardziej pożądanых cech, które zakoduje wg poniższej kafeterii – w przypadku braku oczekiwań co do zdolności i/lub predyspozycji psychospołecznych kandydatów pola pozostaną puste)

- osobiste
 - analityczne myślenie
 - chęć do nauki i rozwoju

- chęć do pracy
- cierpliwość
- dążenie do realizacji celów
- dyspozycyjność
- elastyczność
- inicjatywność
- kreatywność
- lojalność
- łatwość przyswajania informacji
- odporność na stres
- odpowiedzialność
- poczucie humoru
- pozytywne myślenie
- pracowitość
- profesjonalizm
- rzetelność
- samodzielność
- uczciwość
- wysoka kultura osobista
- zaradność
- inne – jakie?.....
- społeczne
 - asertywność
 - bezkonfliktowość
 - empatia
 - komunikatywność
 - otwartość na innych
 - umiejętność obsługi klienta
 - umiejętność uczenia innych
 - umiejętność współpracy w grupie
 - wywieranie wpływu
 - inne – jakie?.....
- menedżerskie
 - decyzyjność
 - delegowanie zadań
 - motywowanie
 - rozwiązywanie konfliktów

- umiejętności przywódcze
- umiejętność zarządzania zespołem
- zdolności organizacyjne
- inne – jakie?.....

Koniec bloku pytań dot. konkretnego zawodu/stanowiska.

4. Czy od początku 2021 r. w Państwa firmie/institucji doszło do zwolnień pracowników?

(pytanie jednokrotnego wyboru)

☐ tak	
☐ nie	<i>przejdźcie do pytania 7</i>

5. Czy zwolnienia pracowników były następstwem ograniczenia działalności Państwa firmy/institucji, wynikającego ze stanu pandemii COVID-19?

(pytanie jednokrotnego wyboru)

☐ zdecydowanie tak
☐ raczej tak
☐ trudno powiedzieć
☐ raczej nie
☐ zdecydowanie nie

6. Czy w związku z problemami w funkcjonowaniu firmy/institucji wynikającymi z COVID-19 planują Państwo dalsze zwolnienia pracowników? Proszę odnieść się do perspektywy najbliższych 6 miesięcy.

(pytanie jednokrotnego wyboru)

☐ zdecydowanie tak
☐ raczej tak
☐ trudno powiedzieć
☐ raczej nie
☐ zdecydowanie nie

7. Jak ocenia Pan(i) obecną kondycję ekonomiczną firmy/institucji w kontekście COVID-19?

☐ rozwijamy się dynamicznie, firma/institucja jest w świetnej kondycji	
☐ rozwijamy się i rozszerzamy działalność	

☐ sytuacja jest stabilna, działamy bez zmian	
☐ mamy trudności, nastąpiło pogorszenie sytuacji	
☐ mamy poważne trudności, działalność prowadzona jest na granicy opłacalności	
☐ grozi nam zamknięcie	

8. Co jest w Pana(i) opinii przyczyną pogarszającej się/złej kondycji ekonomicznej firmy/institucji?	
<i>(pytanie wielokrotnego wyboru)</i>	
☐ obostrzenia zakazujące prowadzenia określonego rodzaju działalności	
☐ ograniczenie liczby klientów wynikające z wprowadzonych obostrzeń prawnych	
☐ ograniczenie liczby klientów wynikające ze strachu przed zarażeniem COVID-19	
☐ ograniczenie liczby klientów z powodu wzrostu cen produktów i/lub usług	
☐ ograniczenie konsumpcji wśród klientów (zubożenie klientów, mniejsze potrzeby)	
☐ ograniczenie liczby zleceń	
☐ koszty związane z dostosowaniem przestrzeni, miejsc pracy	
☐ wzrost cen surowców do różnego rodzaju produkcji	
☐ ograniczenia uniemożliwiające spotkania, imprezy organizowane dla większych grup osób	
☐ konieczność robienia przerw na dezynfekcje w ciągu dnia/w ogóle dodatkowa dezynfekcja	
☐ zamknięcie granic w poszczególnych państwach	
☐ wyznaczenie 3 stref (zielonej, żółtej i czerwonej) i wynikających z tego różnych poziomów ograniczeń	
☐ inne – jakie?	

9. Jak ocenia Pan(i) sytuację rynkową w swojej branży w związku z „COVID-19”?	
<i>(pytanie jednokrotnego wyboru)</i>	
☐ sytuacja zadziałała korzystnie na branżę – obserwuje się jej rozwój	
☐ nie ma wpływu na funkcjonowanie branży	
☐ nieliczne firmy utraciły możliwość prowadzenia działalności i generowania przychodów	
☐ część firm utraciła możliwość prowadzenia działalności i generowania przychodów	
☐ większość firm utraciła możliwość prowadzenia działalności i generowania przychodów	
☐ trudno powiedzieć	